

feeni s

PELASTUSTOIMEN VERKOSTOYHTEISTYÖ
UUTISKIRJE N°01 - HUHTIKUU

26.4.2023



Pelastuslaitosten
kumppanuusverkosto

HY VI
NVOI NTIA
LUEYHTIÖVÄ
LF **HYVIL** ÄR
DSOMRÄD
ESBOLA
GET

Kohti verkostoyhteistyön uudistamista - kehityskaaren päässä paljon potentiaalia ja uusia yhteistyön avauksia



Harri Setälä
Pelastusjohtajien
puheenjohtaja
Pelastusjohtaja
Etelä-Pohjanmaan
pelastuslaitos

.....
"Mitenköhän moni pelastustoimen palveluiden järjestämisestä tai rahoituksesta vastaava toimija on koskaan kuullut, että tällainen vaikuttava yhteistyö rakenne on olemassa saati, mitä kumppanuusverkoston toiminta tällaisen pienen toimialan kyvykkyydelle merkitsee?"

Lämpimät onnittelut 15-vuotiaalle Pelastuslaitosten kumppanuusverkostolle! Erityismaininnan ja kiitokset ansaitsee evp. pelastusjohtaja Piia Vähäsalo, joka toimi aikoinaan pelastuslaitosten yhteistyön syntyvaiheessa projektipäällikkönä sekä eräänlaisena verkostoyhteistyön kättilönä. Nykyinen kumppanuusverkoston rakenne luotiin Pelastuslaitosten kumppanuushankkeessa ja asiantuntijaverkostot aloittivat toimintansa toukokuussa 2008 (Pelastuslaitosten verkko yhteistyön alustana ja kehittämisohjelma 2010–2015. Kuntaliitto 2009).

Kiitokset myös kumppanuushankkeen ohjausryhmän puheenjohtajana toimineelle evp. pelastustoimen kehittämis-päällikkö Markku Haikolle. Ilman teitä ei olisi olemassa nykyisen kaltaista kumppanuusverkostoa eikä vakioituja yhteisiä toimintatapoja pelastustoimialan valtakunnalliselle yhteistyölle. Ilman rohkeita tien auraajia emme pääse yhteisellä matkalla eteenpäin ja vuosien saatossa aurattu leveämpi väylä sekä tukevammat yhteiset hartiat ovat tae matkan jatkumiselle töyssyisestä tiestä huolimatta. Yhdessä olemme enemmän ja moni asia on yksinkertaisesti järkevää sekä kustannustehokkaampaa tehdä yhteistyössä.

Pelastusjohtajien kehittämisseminaarissa maaliskuussa tuotettiin työpajatyöskentelyn keinoin yhteistä pohdintaa siitä, miten uusi muuttunut hallintorakenne vaikuttaa tähän jo varsin vakiintuneeseen pelastuslaitosten väliseen yhteistyöhön. Työpajoissa visioitiin yhdessä muun muassa sitä, millaisia verkostoyhteistyön rakenteita ja toimintaa hyvinvointialueiden pelastustoimi tulevaisuudessa tarvitsee. Mitä me pelastustoimen asiantuntijoina tarvitsemme ja etenkin, miten voisimme yhdessä palvella paremmin asiakkaiden sekä yhteiskunnan etua resurssiviisaasti ja ketterästi? Tämä "Kumppanuusverkosto 2.0" -työnimeä kantava valmistelu on nostanut esiin myös kysymyksen siitä, miten voisimme verkostoyhteistyön ammattilaisina tuoda laajemmin näkyviin tätä pitkäjänteis-

tä yhteistyötä kaikille sellaisille tahoille, jotka sen tulevaisuuteen vaikuttavat. Miten moni pelastusalan ammattilainen tietää, mitä kumppanuusverkoston yhteistyö ja toiminta tällaisen pienen toimialan kyvykkyydelle merkitsee? Entä mitenköhän moni pelastustoimen palveluiden järjestämisestä tai rahoituksesta vastaava toimija on koskaan kuullut, että tällainen vaikuttava ja jo 15 vuotta toiminut yhteistyörakenne on olemassa?

Hyvinvointialueet ovat edelleen organisaatioina varsin nuoria - vasta aivan kehityskaarensa alkutaipaleella. Pelastuslaitokset taas ovat olleet alueellisia toimijoita jo vuodesta 2004. Vaikka olemme hyvinvointialueiden palveluiden järjestämisen silmin katsottuna marginaalisen pienen toimiala, olemme ikäämme ja kokoamme paljon suurempia alueellisen palvelutuotannon kokemuksen ja yhtenäisyyden näkökulmasta tarkasteltuna. Sitäkin vahvempia olemme vakiintuneen ja tuottavan verkostoyhteistyön toteuttajina. Toimintamme perustuu demokratiaan ja vahvaan keskinäiseen luottamukseen. Luomme aidosti yhteisiä kansallisia toimialakohtaisia toimintamalleja sekä yhteensovittamme alueellisia eroavuuksia osana pelastuslaitosten välistä avointa vuoropuhelua. Olemme aidosti asiakkaan puolella ja tuotamme kaikille pelastuslaitoksille hyödynnettäväksi yhteisiä aineistoja: ohjeita ja oppaita sekä esimerkiksi ilmoituslomakkeiden yhteisiä pohjia hyödynnettäväksi niin ammattilaisille, asiakkaiden ohjaukseen kuin pelastusviranomais-tenkin käyttöön.

Onnea ja kauan eläköön pelastuslaitosten verkostoyhteistyö! Hallintouudistukset tai pelastustoimen palvelujen järjestämisvastuun muutokset eivät pelastuslaitosten välistä yhteistyötarvetta ainakaan vähennä. Olemme varttuneesta iästä huolimatta vahvasti uudistumiskykyisiä ja aiomme jatkaa pelastustoimen palvelujen ja asiakaslähtöisyyden kehittämistä vielä seuraavatkin 15 vuotta. Yhdessä.



SISÄLTÖ

- 2 Pääkirjoitus
- 4 Pelastustoimen kehittämisspällikkö
- 5 Pelastustoiminan palvelualue
- 6 Onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmä -projekti
- 7 Onnettomuuksien ehkäisyn täydennyskoulutuksen yhteistyö
- 8 Ensihoitopalveluiden ajankohtaiset
- 10 Turvallisuusmessut 2023
- 11 Kalenteri

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto
Feeniks Uutiskirje
Toinen linja 14, 00530 Helsinki
Puh. +358 9 771 2624.

Toimittanut
Terhi Virtanen
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Kannen kuvituskuva: Hyvil

terhi.virtanen@hyvil.fi
www.pelastuslaitokset.fi
www.hyvil.fi

Pelastustoimen murroskausi: lähilukua ja kauas katsomista



Vesa-Pekka Tervo
Pelastustoimen
kehittämispäällikkö
Hyvinvointialueyhtiö
Hyvil Oy

Murroskaudet ovat hienoja herättäjiä. Osa totutuista itsestään selvyyksistä tulee puolestamme murren- tuki aivan huomaamatta, ja pian päättyy pohtimaan aiemmin tutuilta tuntuneita asioita uusista näkökulmista. Meitä haastetaan koko ajan.

Viestien selkeyden vaatimus kasvaa, kun uusille kumppaneille joutuu aiempaa täsmällisemmin sanoittamaan sitä, mitä pelastustoimi on, miksi se on niin ja mikä pelastustoimen suunta jatkossa on. Näillä uusilla sanoituksilla on se mahtava lisäarvo, että niitä muotoillessa joutuu aidosti kysymään itseltään, riittävätkö aiemmat perusteet tuottamaan varmuuden siitä, että toiminnan tavoitteet ja tekemisen tavat ovat juuri kohdillaan. Ja mihin niitä oikeastaan pitäisi peilata?

Murroskauden ilmiöitä on turvallisuuden kaipuu. Rakennamme tulkintoja uudesta tilanteesta ja asioiden välisistä suhteista aivan liian kiireellä. Tyytyen ehkä ensimmäisenä vastaan tullessiin yksinkertaisiin ja selkeisiin tulkintoihin riippumatta niiden totuusarvosta. Puolia ja leirejä valitaan hävittäen samalla arvostavaa suhtautumista keskustelukumppaniin, joka on eri mieltä, mutta jonka mielipide oikeasti on yhtä tärkeä kuin kenen muun tahansa. Myös erimielisyys on tärkeää. Keskusteluilla on aitoa todellista lisäarvoa.

Lähimmäksi kestäviä tulkintoja tilanteesta voi päästä vain osallistuen yhteisiin pohdintoihin juuri heidän kanssaan, joiden mielipiteet epäilyttävimmiltä aluksi vaikuttavat. Ehyt ja viisas tulkinta ei muodostu koskaan annettuna, vaan aina yhdessä rakentaen ja päästämättä

itseään helpoimman vastauksen taakse ja sellaiseen varmuuteen, joka ei salli omien käsitysten murtumista tiedon lisääntyessä ja näkemysten murtuessa. Täydellisessä varmuudessa ei ole yhtään mitään tavoittelemisen arvoista.

Myös hallinto toimii parhaiten, kun se koko ajan antautuu aitoon vuorovaikutukseen sidosryhmien ja moninaisten asiakkaiden kanssa, elinkeinoelämää unohtamatta. Aidolla vuorovaikutuksella tarkoitan tasa-arvoisia ja sparraavia keskusteluja siitä, kuinka palvelumme eri viitekehyksistä nähdään. Pahinta hallinnon tautia on jumahtaminen itseymmärrykseen, jota rakennetaan vain sisältä päin. Kuulematta ketään ja vain itse päättäen, mihin suuntaan edetä seuraavaksi. Se ei riitä, sellainen ei ole riittävän kunnianhimoista, eikä se tuota mitään aitoja eväitä yhteiskunnallisesti kestävien strategisten tavoitteiden määrittelyyn.

.....

"Riittävätkö aiemmat perusteet tuottamaan varmuuden siitä, että toiminnan tavoitteet ja tekemisen tavat ovat juuri kohdillaan. Ja mihin niitä oikeastaan pitäisi peilata?"

PELASTUSTOIMINNAN PALVELUALUEEN AJANKOHTAISET

Vuoden vaihtuessa Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston Pelastustoiminnan palvelualueen vetovastuu siirtyi Keski-Suomen pelastuslaitokselle. Palvelualueen puheenjohtajana toimii pelastusjohtaja Ville Mensala ja sihteerinä pelastuspäällikkö Arto Ahlroos. Turvallinen siirtymä toteutettiin Lapin pelastuslaitoksen kanssa – kiitokset pelastusjohtaja Markus Aarrolle ja pelastuspäällikkö Harri Paldaniukselle tehdystä työstä palvelualueella ja perehdyttämisestä ajankohtaisiin karkihankkeisiin.

Hyvinvointialueuudistuksen osana toteutettiin myös pelastustoimen uudistus. Toimialan hallinnollisen uudistuksen lisäksi edessä on vielä pelastustoimen palveluiden toiminnallinen uudistaminen. Pelastustoiminnan osalta asiat etenevät ja kehittyvät huimaa vauhtia. Pelastustoiminnan palvelualueen vuoden 2022 karkihankkeista moni seuraa vielä uudelle kaudelle. Pelastustoimen omavalvontajärjestelmien laatiminen ja tarkentaminen ovat ajankohtaisia monilla hyvinvointialueiden pelastuslaitoksilla. Uuden hallinnontason aloitettua toimintansa päivytystä vaativat myös pelastuslaitosten väliset yhteistoimintasopimukset. Pelastuslakia ja sitä tarkentavia asetuksia valmistellaan sisäministeriön lainsäätävävalmistelussa. YTA tilanne- ja johtokeskuksia aletaan valmistelemaan tulevaan muutokseen – toivottavasti yhteistoiminta-alueiden pelastuslaitosten yhteistyönä – ja hyvinvointialueiden omien tilanne- ja johtokeskusten tulevaisuutta selvitetään.

Toimialan järjestelmäkehityksessä tapahtuu muutoksia, jotka ovat osa pitkäjänteistä ICT-infrastruktuurin kehitystä. Korkean varautumisen ja turvallisuuden vaatimusten mukaisesti toteutetun turvallisuusverkko TUVEn laajempi käyttöönotto lisääntyy ja verkossa toimivat järjestelmät kehittyvät. Viranomaisverkon VIRVE 2.0 kehitystyö ja ERICA-hätä-

keskustietojärjestelmän Client-käyttö etenevät pelastuslaitoksissa. Pelastustoimen ICT-infrastruktuuri on merkittävä toiminnallinen ja taloudellinen kokonaisuus, jossa pelastuslaitosten tulee tehdä toimivaa yhteistyötä ja ylläpitää jatkuvaa yhteistä tilannekuvaa järjestelmien kehityksessä ja käytössä. Pelastustoiminnan palvelualueella osaltamme ICT-järjestelmät ovat osa karkihankkeitamme.

Toimintaympäristön muuttuessa tulee tarkasteltavaksi erilaisten toimintatapojen soveltaminen pelastustoiminnan palvelujen tuottamisessa. Kärkiyksiköiden ja moniammatillisten hybridiyksiköiden (pelastaja-ensihoitaja työpari) hyödyntäminen yleistyy pelastuslaitoksissa. Kärkiyksiköiden lisääntyminen yhdessä vähenvän sopimushenkilöstön kanssa ohjaa meitä vaihtoehtojen samentumisen käytöön. Uusien menetelmien kehittämistyö ja käyttökokemukset pelastuslaitoksissa ovat palvelualueemme verkostoyhteistyön agendalla.

Pelastustoiminnan johtamisen osalta Pelastusopisto sai valmiiksi PTJ-käsikirjahankkeen, jota yliopettaja Matti Honkanen on erinomaisesti vienyt eteenpäin kentän ääntä kuunnellen. Valmis työ esiteltiin kuluvaan vuoden maaliskuussa loppuseminaarissa Helsingissä. Seuraavaksi odotellaan PTJ-käsikirjan käyttöönottokoulutuksia pelastuslaitoksille – osalla koulutustilaisuuden päivämäärä onkin jo sovittuna. Tämä on odotettu työkalu pelastustoiminnan johtamisen tueksi, jolla osaltaan varmistetaan ajantasainen ja yhdenmukainen pelastustoiminnan johtamisen tieto sekä yhtenäisemmät toimintamallit eri onnettomuustilanteissa.

Edellä mainittujen ajankohtaisaiheiden ja karkihankkeiden lisäksi pelastustoimintaa tulevat jatkossa haastamaan liikenteen vaihtoehtoiset energiamuodot, aurinkokeräimien yleistymisen niin pien- tai suurissa teollisuusrakennuksissa. Näistä asioista toivomme hyvää

keskustelua palvelualueen kokouksessa Vantaalla. Kollegiaalisella yhteistyöllä löydämme yhteisiä kehityskohteita ja toimivia toimintamalleja seuraaville vuosille.

Yhteistyöterveisin,



Ville Mensala
Pelastustoiminnan palvelualueen pj.
Keski-Suomen pelastuslaitos



Arto Ahlroos
Pelastustoiminnan palvelualueen sihteer
Keski-Suomen pelastuslaitos

TURVALLISUUSPALVELUT

ONNETTOMUUKSIEN EHKÄISYN TIETOJÄRJESTELMÄN TOTEUTUSVAIHE ON ALKANUT

Onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmäprojektissa on alkanut toteutusvaihe vuoden 2023 alusta. Yli 10 kehittäjää Vincit Sitowise ryhmittymästä tekee töitä pelastustoimen OE-tietojärjestelmän eteen. Toteutusvaihe alkoi kick-offilla tammikuussa, jossa tutustuttiin sekä projektin henkilöihin että OE-järjestelmän sisältöön. Kevään kuluessa yhteistyö on ollut tiivistä mm. yhteisten daily- ja weekly- kokousten muodossa. Kehitystyö on jaettu 18 hyötypakettiin. Jokainen hyötypaketti sisältää määritellyn kokonaisuuden toteutettavista ominaisuuksista. Toteuttamisen rinnalla edistetään yksityiskohtaisempaa tulevien ominaisuuksien suunnittelua.

Projektin ohjaus on myös vakiintunut. Projektia varten on perustettu onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmän ohjausryhmä, joka kokoontuu noin kuukauden välein. Ohjausryhmä toteuttaa

osaltaan projektisuunnitelman mukaisia tehtäviä ja ohjaa sen sisällöllistä toteutusta, kuten hyväksyy hyötypakettien sisällön kehitykseen. Ohjausryhmässä on edustajia eri pelastuslaitoksilta, pelastusopistolta ja sisäministeriöstä.

KEHITYSTYÖN TULOKSET JA TULEVAT AIKATAULUT

Kehitystyön tuloksista ja tulevista aikatauluista tullaan kertomaan tarkemmin myöhemmissä uutiskirjeissä.

Lisätietoja Onnettomuuksien ehkäisyn ohjausryhmän työskentelystä: Onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmän ohjausryhmän puheenjohtaja Matti Savolainen, sisäministeriö

Lisätietoja projektista: OEJ- projektin omistaja Reetta Saarimäki, sisäministeriö

Lisätietoja projektin työstä ja hyötypakettien sisällöstä: Pelastuslaitosten yhteinen tuoteomistaja Tanja Seppälä.

.....

Päivi Onatsu
Hankepäällikkö
paivi.onatsu@digifinland.fi
p. 050 570 3134

DigiFinland Oy
[DigiFinland.fi](https://digifinland.fi)

[Tilaa uutiskirjeemme!](#)
Twitter: @DigiFinland



Kuvituskuva: MostPhotos. Kuvassa ihmisiä projektityössä pöydän ympärillä.

AJANKOHTAISTA

Onnettomuuksien ehkäisyn täydennyskoulutuksen yhteistyö Suomen Palopäälystöliiton kanssa alkanut

Onnettomuuksien ehkäisyn täydennyskoulutuksessa on ollut tarjontakapeikkaa useamman vuoden ajan. Nyt täydennyskoulutusvelkaan on löytymässä ratkaisuja. Pikkulinnut ovat kertoneet Pelastusopiston aloittaneen täydennyskoulutuksen suunnittelun ja ensimmäiset kurssit on tarkoitus aloittaa alustavien tietojen mukaan syksyllä 2023. Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston Turvallisuuspalvelut selvitti vuoden 2022 aikana yhteistyökumppaneita täydennyskoulutuksen järjestämiseksi. Neuvottelujen jälkeen yhteistyötahoksi löytyi Suomen Palopäälystöliitto.

Yhteistyön ensimmäisen täydennyskoulutuksen sisältö suunniteltiin yhdessä Turvallisuuspalveluiden asiantuntijoiden kanssa. Koulutusohjelma on tarkoitettu pelastuslaitosten valvontatyöhön osallistuvan henkilöstön peruskoulutukseksi. Koulutus antaa perustiedot päivittäisen valvontatyön suorittamiseen hyvän hallintotavan mukaisesti.

Koulutus on rakennettu moduuleittain keskeisimpien sisältöjen mukaisesti: 1) Pelastuslaitoksen valvontatoiminnan pe-

rusteet, 2) Tavanomaiset valvontakohteet ja erilaiset käyttötavat, 3) Rakenteellisen paloturvallisuuden perusteet, 4) Poistumisturvallisuuden ja pelastustoiminnan järjestelyihin liittyvä valvonta, 5) Palotekniset laitteet ja 6) Kemikaalivalvonnan perusteet.

Koulutuksen tavoitteet ja toteutus

Koulutuksen tavoitteena on, että koulutuksen jälkeen osallistuja tiedostaa pelastusviranomaisen valvontatoimintaan liittyvän lainsäädännön ja normiohjauksen sekä omaan edellytykset hyvän hallintotavan mukaiseen valvontatyöhön. Lisäksi yhtenäinen koulutus tukee verkostomaisesta työskentelystä ja vahvistaa valvontatyön valtakunnallista valvontatoiminnan yhdenmukaistamista.

Kurssin kouluttajina toimivat pelastuslaitosten, Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (TUKES) ja Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön (SPEK) asiantuntijat.

Koulutus toteutetaan monimuoto-opetuksena koostuen kahdesta lähiopetusmoduulista ja kolmesta etämoduulista,

jotka toteutetaan Palopäälystöliiton Howspace-ympäristössä.

Ensimmäinen täydennyskoulutusohjelma käynnistyy keväällä 2023 ja koulutusyhteistyötä on tarkoitus jatkaa myös tulevaisuudessa.

Lisätietoa koulutusohjelmasta: <https://sppl.fi/kalenteri/onnettomuuksien-ehkaysyn-taydennyskoulutusohjelma/>



Kuvituskuva: Hyvil. Kuvassa ihmisiä pöydän ääressä kirjoittamassa muistiinpanoja.

.....

"Koulutusohjelma on tarkoitettu pelastuslaitosten valvontatyöhön osallistuvan henkilöstön peruskoulutukseksi. Koulutus antaa perustiedot päivittäisen valvontatyön suorittamiseen hyvän hallintotavan mukaisesti."

ENSIHOITOPALVELUT

Palvelualueen ajankohtaiset

Kari Porthan
Helsingin pelastuslaitos
Ensihoidon palvelualueen sihteeri

Ensihoidon palvelualueella on ollut kolme kokousta viimeisen puolen vuoden aikana, tammikuussa 2023 ja syksyllä 2022 TEAMS-kokoukset ja marraskuussa 2022 Naantalin kokous. Naantalin kokouksessa käsiteltiin laajasti eri pelastuslaitosten tilannetta hyvinvointialueuudistuksessa ensihoidon näkökulmasta.

Uhka ja väkivaltatilanteet

Ensihoidon palvelualue kehittää uhka- ja väkivaltatilanteiden tilastointia. Palvelualue on kerännyt tilastotietoa uhka- ja väkivaltatilanteista ensihoidossa vuosia ja nyt on ollut pyrkimyksenä yksinkertaistaa kyselylomaketta ja raportointijärjestelmää. HIKLU-alueen työturvallisuustyöryhmä on tehnyt esityksen tilastoinnin kehittämiseksi, ja Naantalin kokouksessa kävimme läpi esitettyjä muutoksia. Tavoitteena on saada uudistettu järjestelmä käyttöön vuonna 2023.

Koosteet vuoden 2022 uhka- ja väkivaltatilanneilmoituksista toimitti 11 pelastuslaitosta. Niiden lisäksi kaksi pelastuslaitosta ilmoitti, ettei heillä ole tapahtunut vuoden 2022 aikana lainkaan uhka- ja väkivaltatilanteita. Yhteensä ko. tilanteita kirjattiin pelastuslaitoksissa tapahtuneet 165 kpl. Lukumäärä väheni 28 kpl vuonna 2021 tilastoidusta 193 kpl. Vähennystä on siten tapahtunut nyt kolmena vuonna peräkkäin vuodesta 2019 lähtien, jolloin tapahtumia kirjattiin ennätykselliset 374 kpl.

Vuosi 2022 oli ensimmäinen vuosi vuo-

den 2014 jälkeen, jolloin uhka- ja väkivaltatilanteita tapahtui eniten ambulanssissa (40 %). Vuosina 2014–2021 tilanteita raportoitiin tapahtuneen eniten yksityisasunnossa.

Tilanteissa esiintyi eniten kielellistä tai henkistä väkivaltaa (93 kpl = 43 %) ja toiseksi eniten lievää fyysistä väkivaltaa (85 kpl = 39 %). Vakavaa fyysistä väkivaltaa (kipua) tuottavia tilanteita kirjattiin 16 kpl (7 %). Vakavan vamman aiheuttanut fyysinen väkivalta raportoitiin tapahtuneen ainoastaan yhdessä tilanteessa.

Ensihoidon tilastot 2023

Palvelualue on julkaissut vuosittain pelastuslaitosten ensihoidon tilastoja. Kokouksessa käsitelimme tilastoinnin kehittämistä, että pystyisimme tarjoamaan tilastoja laajemmin ja useammin. Kehittämistä jatketaan ensi vuonna.

Viime vuosina 17 pelastuslaitosta on tuottanut ensihoitopalvelua ja lisäksi kaikki laitokset ovat tuottaneet ensivastetointia. Hyvinvointialueiden aloitus kuluvan vuoden alusta on muuttanut tilannetta siten, että vuonna 2023 ensihoitopalvelua tuottaa 13 pelastuslaitosta. Oulu-Koillismaan ja Jokilaaksojen pelastuslaitosten ensihoitopalvelu siirtyi jo vuoden 2021 alusta Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin toiminnaksi ja ko. pelastuslaitokset ovat sulautuneet yhdeksi pelastuslaitokseksi vuoden 2023 alusta.

Lisäksi Pohjanmaan ja Etelä-Savon pelastuslaitosten tuottama ensihoitopalvelu

on siirtynyt pelastuslaitoksilta hyvinvointialueiden terveydenhuolto-organisaatioiden tuottamaksi palveluksi.

Edellä mainitun, muuttuneen toimintaympäristön, sekä palvelutuotanto-organisaatioiden vaihtumisen myötä tilannekuvaa on syytä tarkastella kahdella tavalla suhteessa menneisiin vuosiin, kokonaisuutena ja nykyisten 13 ensihoitoa tuottavan pelastuslaitoksen osalta, joka kuvaa eri mittareiden osalta paremmin trendejä niin yhteiskunnan, kuin palvelutuotannonkin näkökulmasta.



ENSIHOITO

Ensihoitopalvelun tehtävämäärät pelastuslaitoksilla

Pelastuslaitosten tuottaman ensihoitopalvelun kokonaistehtävämäärä on viimeisen viiden vuoden aikana laskenut yli 500 000 tehtävästä reiluun 400 000 tehtävään, mutta kun tarkastellaan 13 edelleen ensihoitopalvelua tuottavan pelastuslaitoksen kokonaistehtävämäärää, on trendi kasvava ja 2022 tehtävämäärä on kasvanut lähes yhdeksän prosenttia suhteessa 2018. Viiden vuoden trendin osalta 2020 Covid-19 pandemian alku hidasti tehtävämäärän kehitystä, mutta sen jälkeen palvelukysyntä on ollut selkeästi kasvavaa.

Ensivastetehtävien määrä 2022 oli kokonaisuudessaan 17 740 (prontonet.fi). Ensivastetehtävien määrä oli 2022 vielä hieman matalampi Covid-19 pandemiaa edeltävään tasoon verrattuna, mutta kuitenkin lähes kaksinkertainen verrattuna vuoteen 2021.

Tehtävämäärien vähentäminen

Ensihoidon tehtävämäärät ovat viime vuosien aikana kasvaneet monella alueella. Naantalin kokouksessa Helsinki esitteli toimenpiteitä mitä tehtävämäärien vähentämiseksi on tehty.

Toimenpiteinä on ollut:

- Vaikuttaminen ERICA riskinarviomallin kehittämiseen.
- Yhteistyö kotihoidon ja hoivalaitosten kanssa ohjeistusta kehittämällä milloin he soittavat 112 ja milloin eivät.
- Tutkimusyhteistyö kotihoidon ja hoivalaitosten kanssa. Koulutusyhteistyö kotihoidon kanssa.
- Palautteen antaminen kotihoitoon ja hätäkeskukseen turhista tehtävistä.
- Omavalvonnan kohdentaminen turhiin tehtäviin.
- Sähköisen ensihoitokertomus Merlot Medin hyödyntäminen ja henkilöstön mahdollisuus antaa palautetta järjestelmän kautta turhista tehtävistä.
- Puhelin-X toimintaohjeen laatiminen ja käyttöönotto.

FirstFit

Ensihoidon palvelualueen kärkihankkeena on ensihoitajien fyysisen toiminta- ja työkyvyn arviointi ja edistäminen työuran kaikissa vaiheissa (FirstFit) menetelmän käyttöönotto ja jatkohankkeen toteutus.

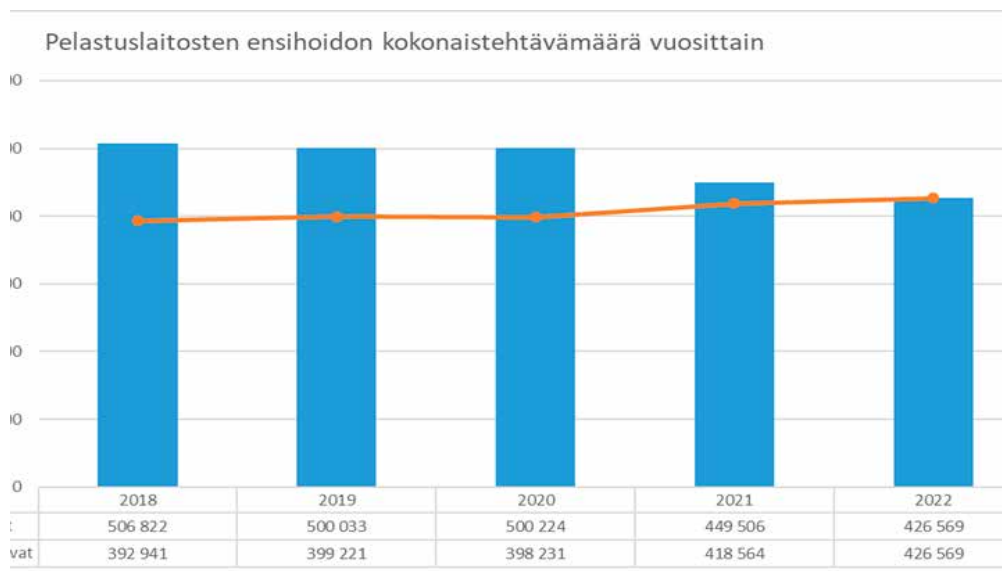
FirstFit tutkimushankkeelle on haettu jatkorahoitusta Työsuojelurahastolta Työterveyslaitoksen toimesta ja se on

myönnetty alkuvuodesta 2023. Hankkeeseen on sitoutunut 12 pelastuslaitosta. Hankkeessa on tarkoitus kehittää testiohjeistusta, testipalautetta ja harjoitteluohjeita. Pelastuslaitokset sitoutuvat myös rahoittamaan hanketta. Pelastuslaitokset sitoutuvat myös resursoimaan työaikaan hankkeen eri vaiheisiin tutkimussuunnitelman mukaisesti. Pelastuslaitokset antavat resurssia työntekijöidensä osallistumiseen hankkeessa kehitettävien toimintamallien ja tukiaineistojen pilotointiin ja mm. kuvauksiin. Lisäksi pelastuslaitokset sitoutuvat resursoimaan työntekijöidensä osallistumisen kyselytutkimuksiin ja haastatteluihin. Tammikuun kokouksessa Työterveyslaitoksen Anne Punakallio esitteli hanketta.

Toimintasuunnitelma 2023

Naantalin kokouksessa käsitelimme myös vuoden 2023 toimintasuunnitelmaa. Palvelualue tulee käsittelemään vuonna 2023 muun muassa HVA käynnistymistä ensihoidon näkökulmasta, FirstFit jatkohanketta, omavalvonnan nykytilaa ja tilannekuvan kehittämistä.

Kari Porthan
Helsingin pelastuslaitos
Ensihoidon palvelualueen sihteeri



Kuvassa pelastuslaitosten ensihoitopalveluiden tehtävämäärät vuosittain ajalta 2018-2021

.....

"Palvelualue on julkaissut vuosittain pelastuslaitosten ensihoidon tilastoja. Kokouksessa käsitelimme tilastoinnin kehittämistä, että pystyisimme tarjoamaan tilastoja laajemmin ja useammin."

TURVALLISUUS 2023 MESSUT

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto osallistuu lokakuussa järjestettävien Turvallisuus 2023 messujen ohjelman suunnitteluun ja toteutukseen yhteistyössä Suomen Palopäälystöliiton (SPPL) ja Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön (SPEK) kanssa. Messujen suunnitteluun liittyvässä yhteistyössä ovat mukana myös Pelastustieto -lehti sekä Suomen Palokäyttöliikkeiden yhdistys.

Turvallisuusmessujen sidosryhmäyhteistyötä ohjelmaryhmässä "harjoitettiin" ensimmäisen kerran jo pari vuotta

sitten mutta tuolloin messujen toteutus lopulta peruuntui kokoaan pitkittyneen pandemiatilanteen vuoksi. "Yhteistyöstä saatiin kuitenkin jo tuloin hyvää kokemusta sekä innostus olla mukana ohjelmasisällön suunnittelussa ja toteutuksessa jatkossakin aina mahdollisuuksien mukaan", kertoo ohjelmaryhmän työhön ensi kertaa vuonna 2021 osallistunut koordinaattori Terhi Virtanen Hyvinvointialueyhtiö Hyvil:stä.

Tänä vuonna Turvallisuus 2023 messujen ohjelman teema liittyy tulevaisuuteen sekä siihen näkökulmaan, että me luom-

me huomisen turvallisuutta jo tänään. Muita ajankohtaisia sisältöjä on luvassa ainakin työturvallisuuteen sekä jatkuvuudenhallintaan liittyen. Ohjelman tarkempaa sisältöä yhä valmistellaan mutta jo nyt kannattaa laittaa messujen ajankohta kalenteriin.

Lisätietoja lokakuun messuohjelmasta on luvassa viimeistään kesällä. Ajankohtaiset päivittyvät tiedot tapahtumasta löytyvät:

messukeskus.com/tapahtumat sekä [Turvallisuus 2023 -messusivulta](#).



The poster features a background image of firefighters in action, with a red and yellow color scheme. The text is arranged in a clear, hierarchical manner, starting with the year and event name, followed by the theme and location. A yellow circle highlights the registration information. The bottom section provides a brief description of the event and a call to action. Logos of the organizing organizations are displayed at the bottom.

MESSUKESKUS

2023
TURVALLISUUS
SAFETY | SECURITY | RESCUE

HELSINGIN MESSUKESKUS 11.-12.10.

TURVALLISUUS 2023 on vuoden tärkein palo- ja pelastusalan ammattitapahtuma. Tapahtuma kokoaa alan ammattilaiset ja päättäjät sekä yritysten turvallisuudesta vastaavat henkilöt Helsingin Messukeskukseen.

Varmista paikkasi syksyn maksuttomassa huipputapahtumassa.

YHTEISTYÖSSÄ

Pelastustieto

SPEK

SPPLY

SUOMEN PALOPÄÄLYSTÖLIITTO
FINLANDS BRANDVESELSFÖRBUND



2023

AJANKOHTAISIA TULEVIA TAPAHTUMIA

17.5.2023 klo 13.00-14.30

Pelastusalan yhdenvertaisuustyön
tilannekuva, Teams
Pelastusopisto

25.-26.5.2023

Valtakunnallinen turvallisuustapahtuma:
Tiedosta ja teknologiasta avaimia turval-
liseen tulevaisuuteen, Seinäjoki

Lisätietoa:

[https://sisainenturvallisuus.fi/turvalli-
suustapahtuma2023_ohjelma](https://sisainenturvallisuus.fi/turvalli-
suustapahtuma2023_ohjelma)

7.-8.6.2023

Pelastustoimen tutkimus- ja
kehittämispäivät, Kuopio
Pelastusopisto

11.-12.10.2023

Turvallisuus 2023 messut, Helsinki
Messukeskus

7.-8.11.2023

Pelastustoimen ajankohtaispäivät,
Seinäjoki

PELASTUSLAITOSTEN KUMPPANUUSVERKOSTON TAPAHTUMIA

9.-10.5.2023

Palvelualueiden kokoukset &
yhteinen osuus, Vantaa

16.5.2023

Pelastusjohtajien toukokuun
kokous, Kuntatalo / Teams

6.6.2023

Turvallisuuspalveluiden palvelualueen
kesäkuun kokous

7.6.2023

Pelastuslaitosten TKI verkoston
kokous, Pelastusopisto / Teams

12.5.2023

PVT Pelastuslaitosten varautumisen
työryhmän kokous, eTuve

3.-4.10.2023

Palvelualueiden kokoukset &
yhteinen osuus, Kajaani